

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Onkoloģisko slimību profilakses iespēja darba vietā - vēža skrīnings

06.03.2026.

Saturs

- »»» Kas ir vēža skrīnings?
- »»» Kāpēc svarīgi veikt vēža skrīningu?
- »»» Ieteikumi darba devējiem, kā atbalstīt/veicināt darbinieku iesaisti vēža skrīningā
- »»» Noderīgi resursi

Aptuveni trešdaļu laika darbaspējas vecuma cilvēki pavada savā darba vietā, pildot uzticētos darba pienākumus. Neatkarīgi no tā, vai tas ir ofiss, veikals, būvlaukums, rūpnīca vai kāda cita darba vide, darba devējs ir līdzatbildīgs par padoto veselību.

Viens no būtiskākajiem un aktuālākajiem šī brīža sabiedrības veselības jautājumiem ir onkoloģiskās slimības un to savlaicīga atklāšana. Mirstība no ļaundabīgajiem audzējiem ir otrs biežākais nāves cēlonis visā pasaulē un arī Latvijā. Statistika liecina, ka 2024. gadā iedzīvotāju mirstība no ļaundabīgiem audzējiem bija 293,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju*. Eiropas Savienībā - 249,6 uz 100 000 iedzīvotāju**.

Lai laikus atklātu pirmsvēža izmaiņas vai vēzi agrīnā stadijā, Latvijā tiek organizēts vēža skrīnings jeb valsts apmaksatas vēža profilaktiskās pārbaudes.

Laikus atklāts vēzis ir veiksmīgāk ārstējams!

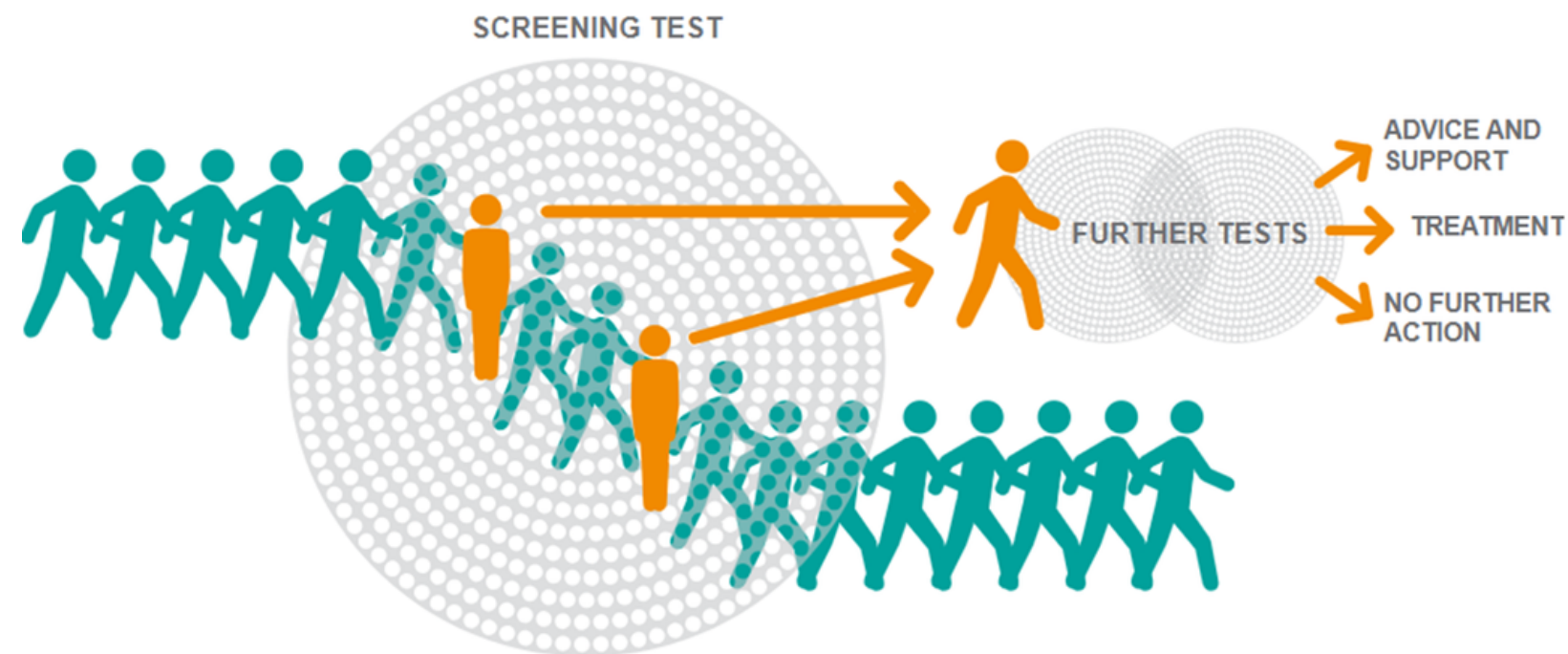
*Latvijas veselības statistikas datu bāzes dati

**https://ecis.jrc.ec.europa.eu/data-explorer#/estimates/estimated-incidence-mortality-by-country?indicator=MO&country=EU27&sex=0&cancerEntity=0&ageFrom=0&ageTo=85%2B&yearFrom=2024&yearTo=2024&statistic=ASR_EU_NEW&orderedByIndicator=IN

Kas ir vēža skrīnings?

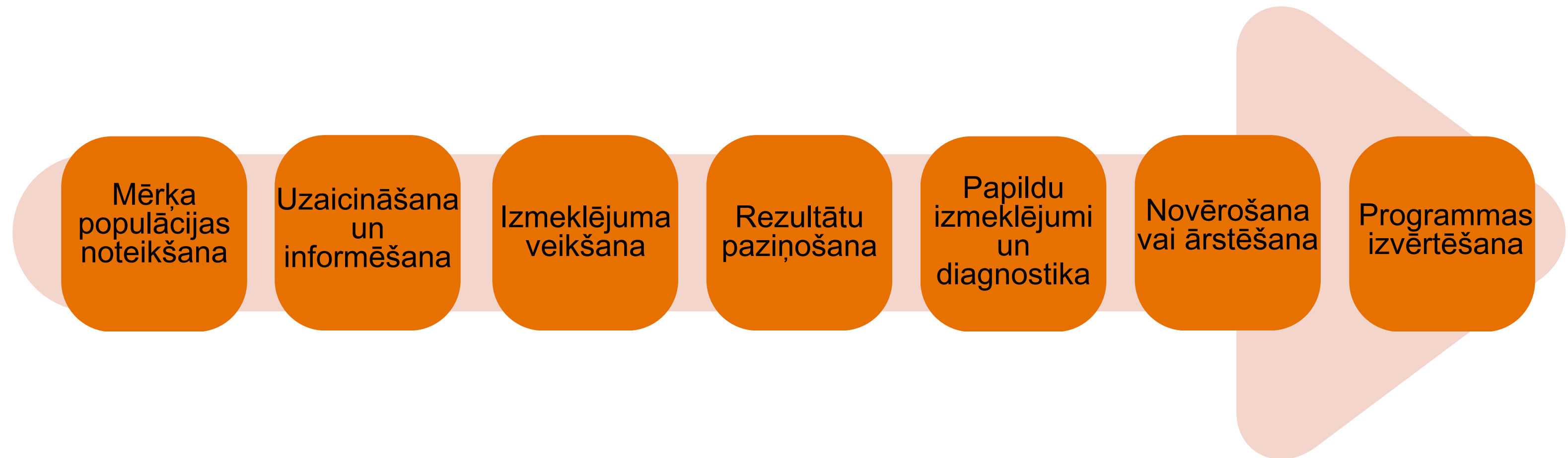

Valsts organizēta un apmaksāta profilaktiska pārbaude;
Mērķis ir atklāt pirmsvēža slimības vai agrīnās slimības stadijas;
Cilvēkiem, kuri jūtas veseli un kuriem nav sūdzību vai slimību radīto simptomu;
Screening angl.val. – izsijāšana.

Kas ir vēža skrīnings?

Skrīnings ir viss ceļš no mērķa populācijas noteikšanas līdz programmas darbības izvērtēšanai

Atbildīgās iestādes

Slimību profilakses un kontroles centrs (2023. gada oktobris)

nodrošina valsts organizētā vēža skrīninga programmu vadību

izvērtē valsts organizētā vēža skrīninga programmas (t.sk. jaunās programmas); sagatavo ieteikumus to pilnveidošanai; nodrošina programmu un ieteikumu ieviešanu atbilstoši Eiropas Komisijas vēža skrīninga kvalitātes rekomendācijām

sniedz priekšlikumus apmācības, studiju un tālākizglītības programmu pilnveidošanai par valsts organizēto vēža skrīningu

Informē sabiedrību par vēža skrīningu un tā nozīmi

Nacionālais Veselības dienests (2009. gads)

nodrošina valsts organizētā vēža skrīninga īstenošanu

slēdz līgumu par valsts organizētā vēža skrīninga un pēcskrīninga pakalpojumu sniegšanu un apmaksu

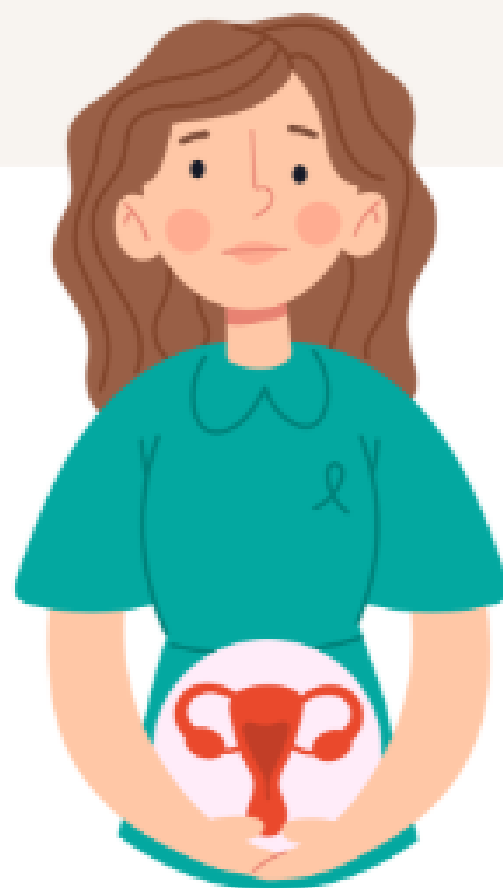
nodrošina valsts organizētā vēža skrīninga uzaicinājuma vēstuļu nosūtīšanu un pēcskrīninga pakalpojumu pieejamību

nodrošina valsts organizētā vēža skrīninga un pēcskrīninga datu pieejamību

Slimību profilakses un
kontroles centrs

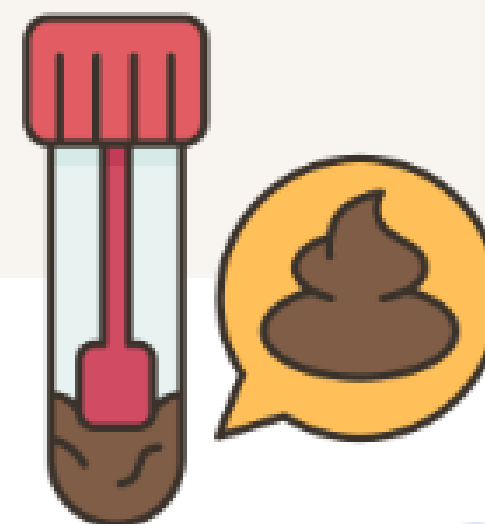
Latvijā ir 4 vēža skrīninga programmas

**DZEMDES
KAKLA**

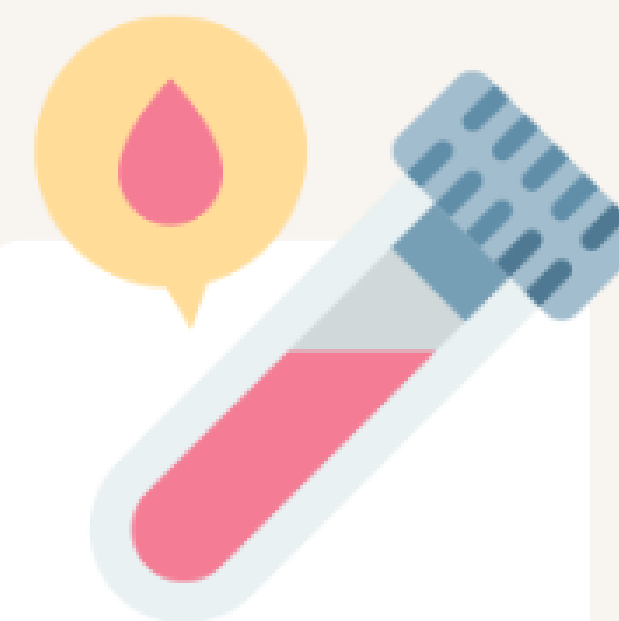

KRŪTS

vīriešiem un
sievietēm

ZARNU

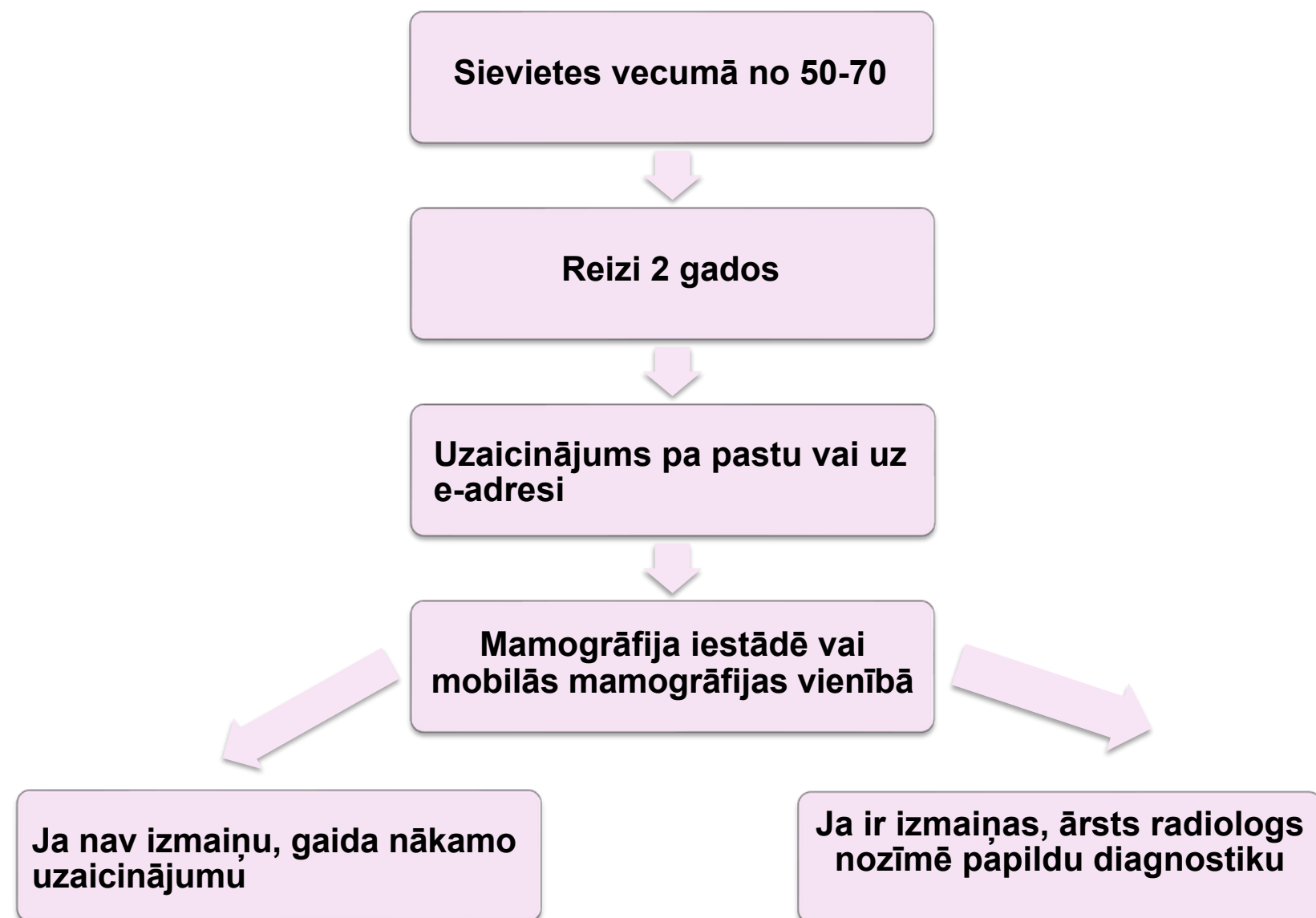

PROSTATAS

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Krūts vēža skrīnings

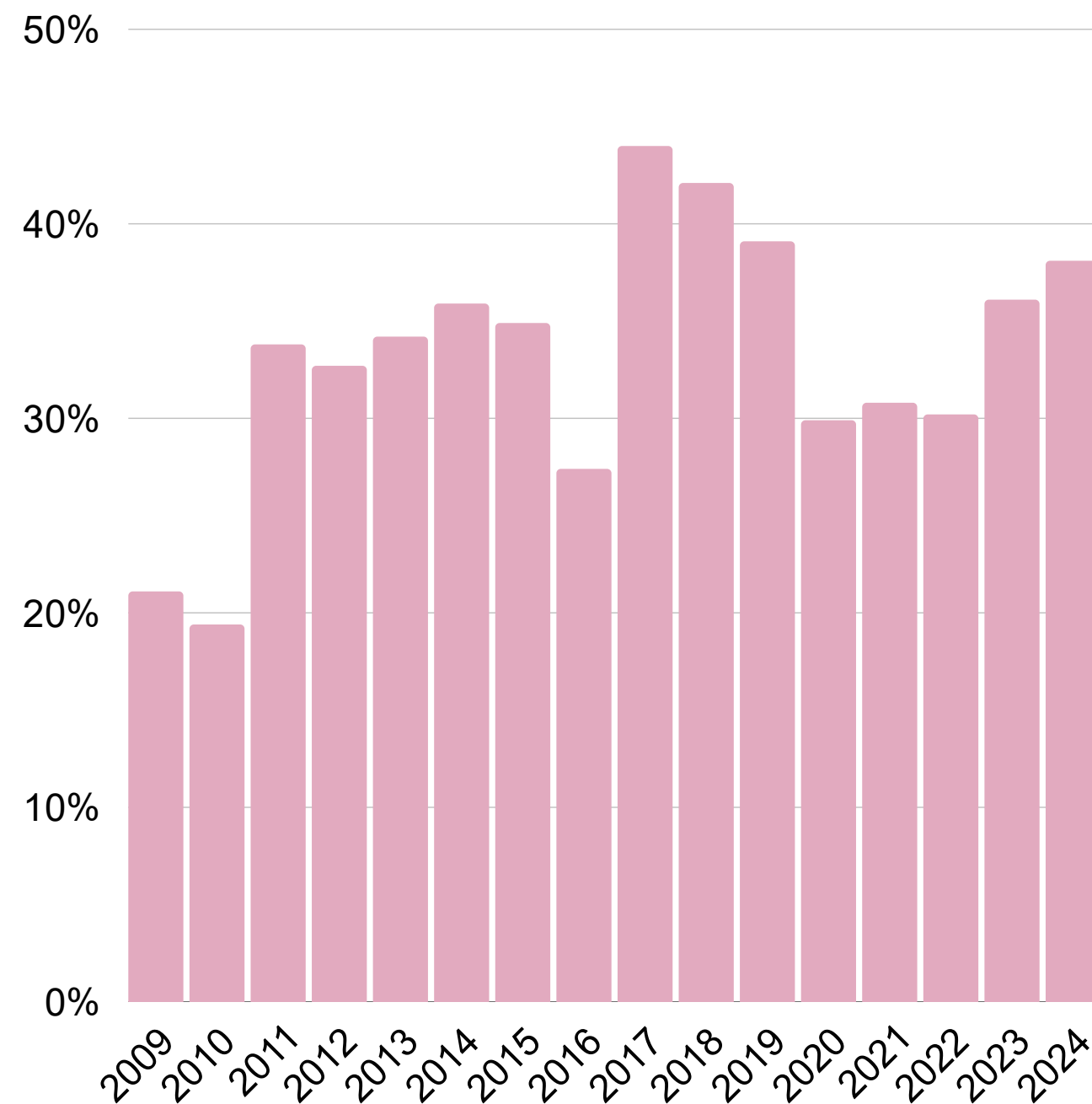

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Krūts vēža skrīnings

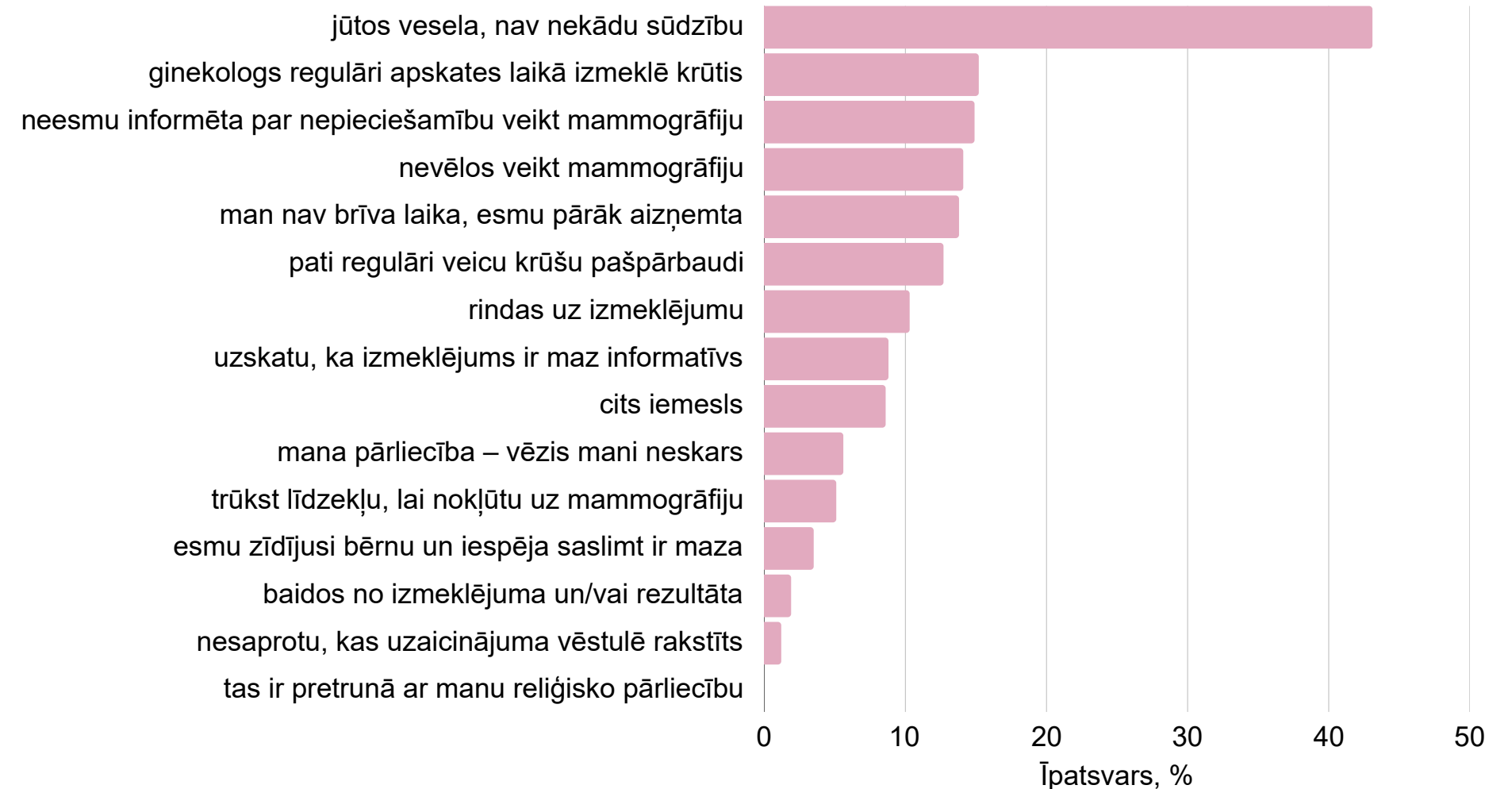

Krūts vēža skrīninga atsaucības rādītāji*

*NVD publicētie dati

Krūts vēža skrīninga neveikšanas iemesli**

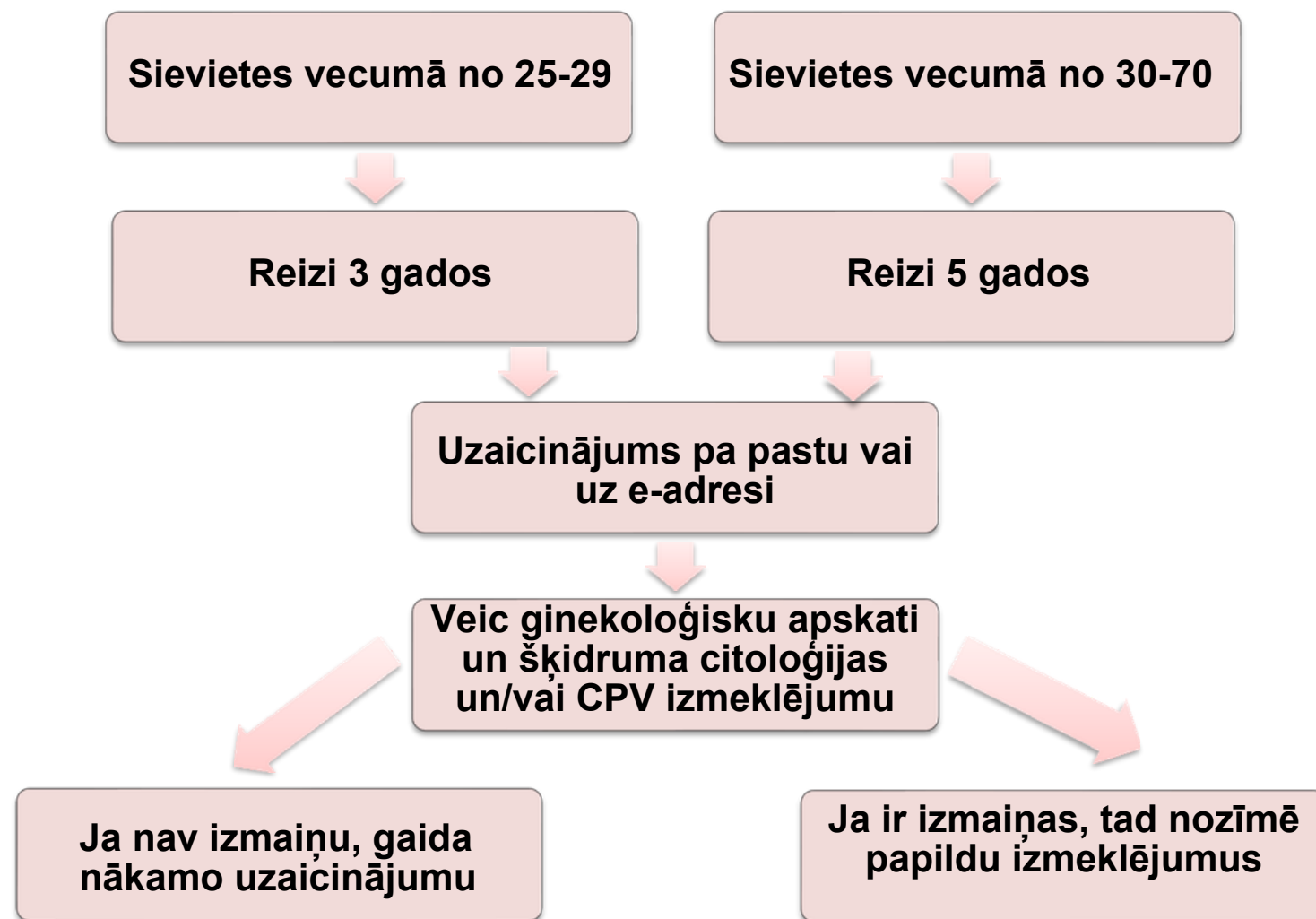

**SPKC Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums (2024)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Dzemdes kakla vēža skrīnings

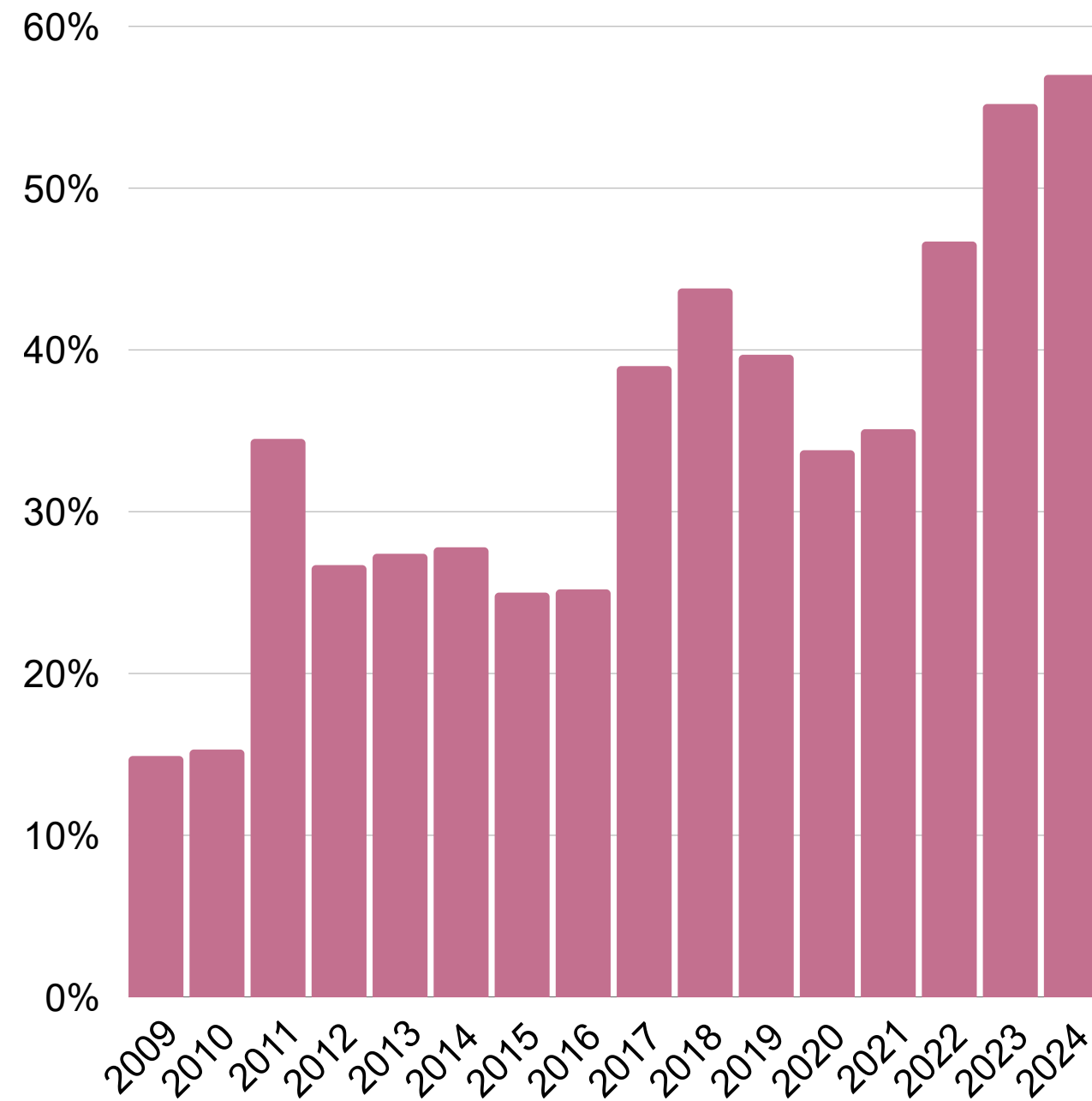

Slimību profilakses un
kontroles centrs

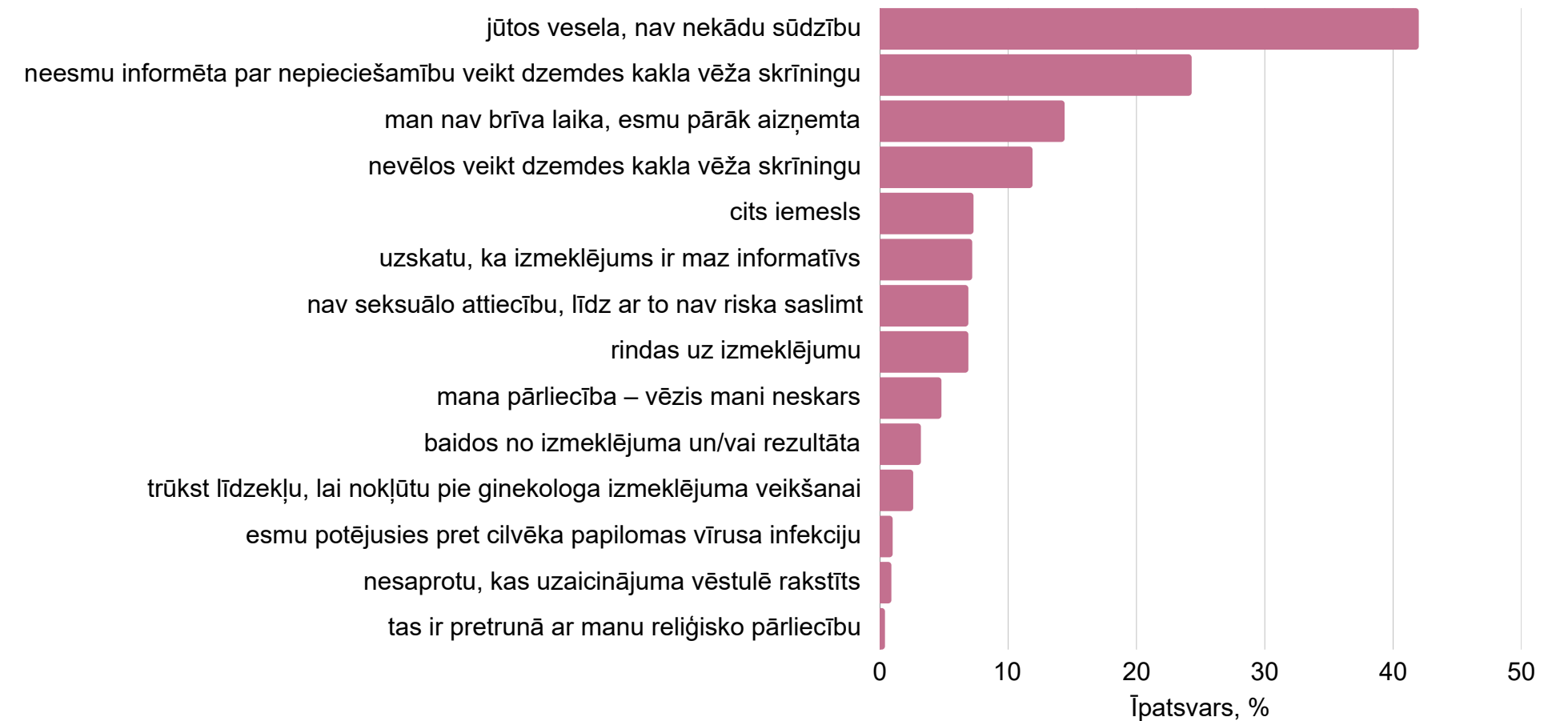
Dzemdes kakla vēža skrīnings

Dzemdes kakla vēža skrīninga atsaucības rādītāji*

*NVD publicētie dati

Dzemdes kakla vēža skrīninga neveikšanas iemesli**

**SPKC Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums (2024)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Zarnu vēža skrīnings

Sievietes un vīrieši
vecumā no 50-74

Reizi 2 gados

Organizē ģimenes ārsts

Saņem testa komplektu,
veic to mājās un nogādā
laboratorijā vai ĢĀ

Ja rezultāts negatīvs,
gaida nākamo
uzaicinājumu

Ja rezultāts pozitīvs, tad
ĢĀ nozīmē papildu izmeklējumus

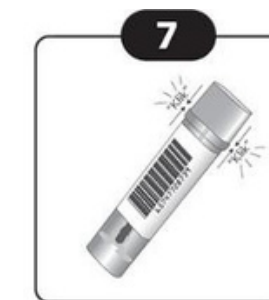
Pēc veiktas vēdera
izejas atveriet
stobriņu, pagriežot to,
un izvelciet zaļo vāciņu
kopā ar savākšanas
irbulīti.

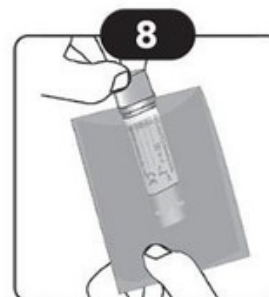
Savākšanas irbulīti
pārvelciet pāri fekāliju
masai dažādās vietās.

Nepārpildiet
savākšanas irbulīti.
Tikai uzgaļa rievās
ir jāaizpilda ar fekāliju
masu.

Ievietojiet savākšanas
irbulīti stobriņā
un aizveriet to ar
dzirdamu klikšķi.
Neatkārtojiet šo
darbību.

Kārtīgi sakratiet
parauga stobriņu un
ievietojiet to plastikāta
maisiņā.

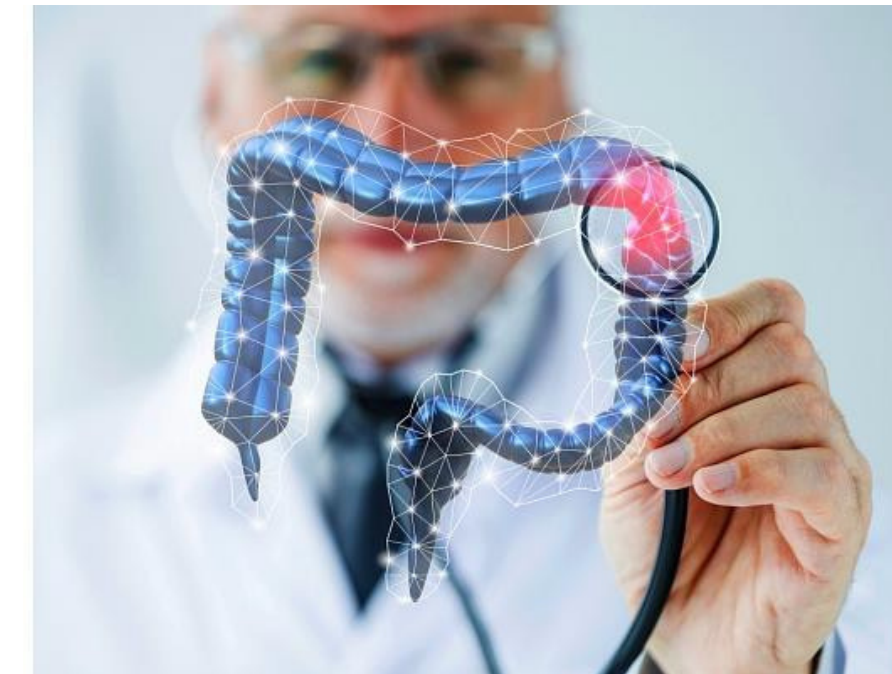

Ievietojiet testa
stobriņu un aizpildīto
nosūtījumu aploksnē.

Ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā
nogādājat maisiņu ar aploksni sava
ģimenes ārsta praksē vai uz tuvāko
SIA "Centrālā laboratorija" filiāli.

Līdz nogādāšanai testa stobriņš jāuzglabā
tumšā un vēsā vietā!

Neskaidrību gadījumā
zvaniet uz tālruni - 67334433
(SIA "Centrālā laboratorija" reģistratūra)

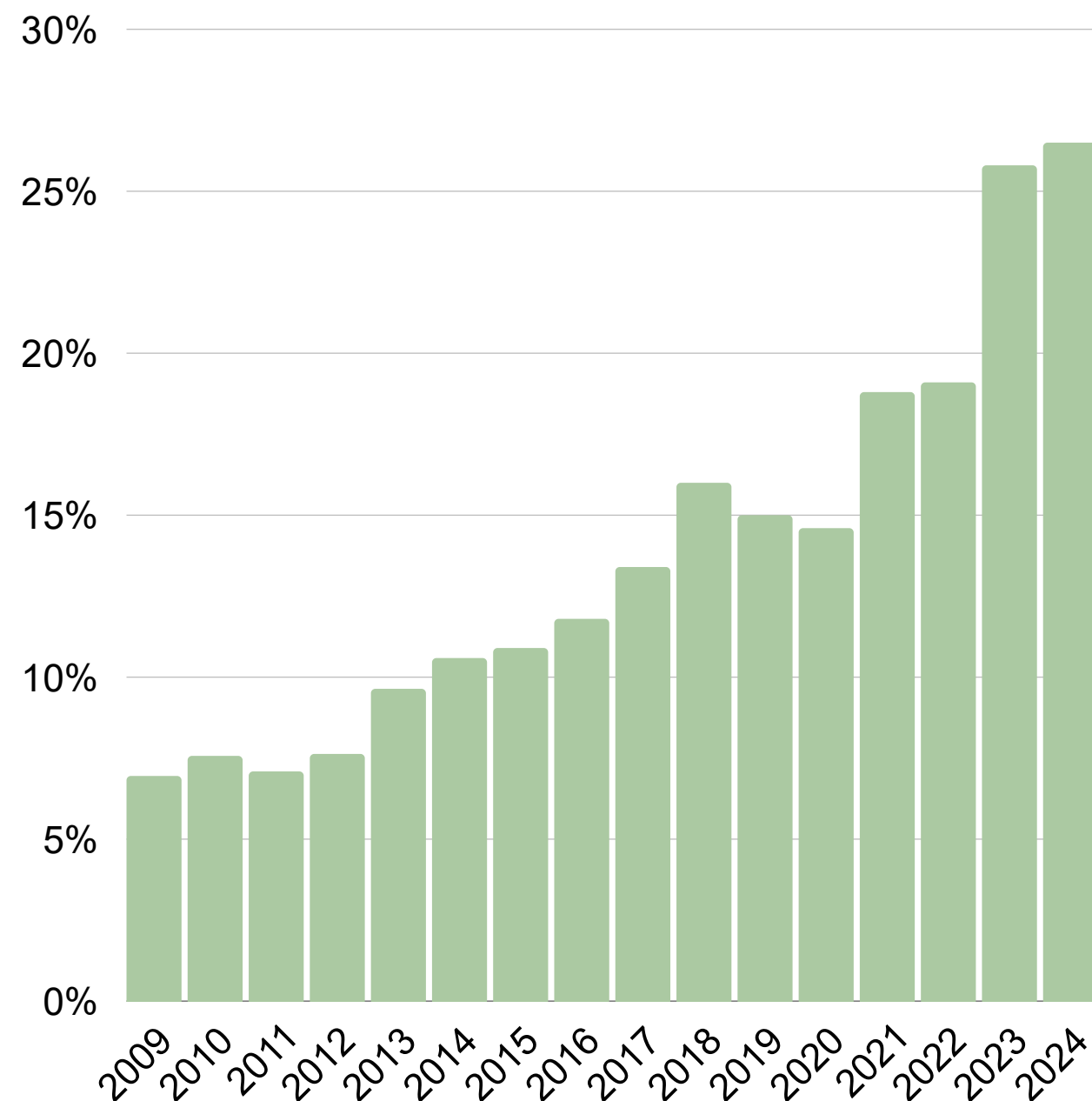

Slimību profilakses un
kontroles centrs

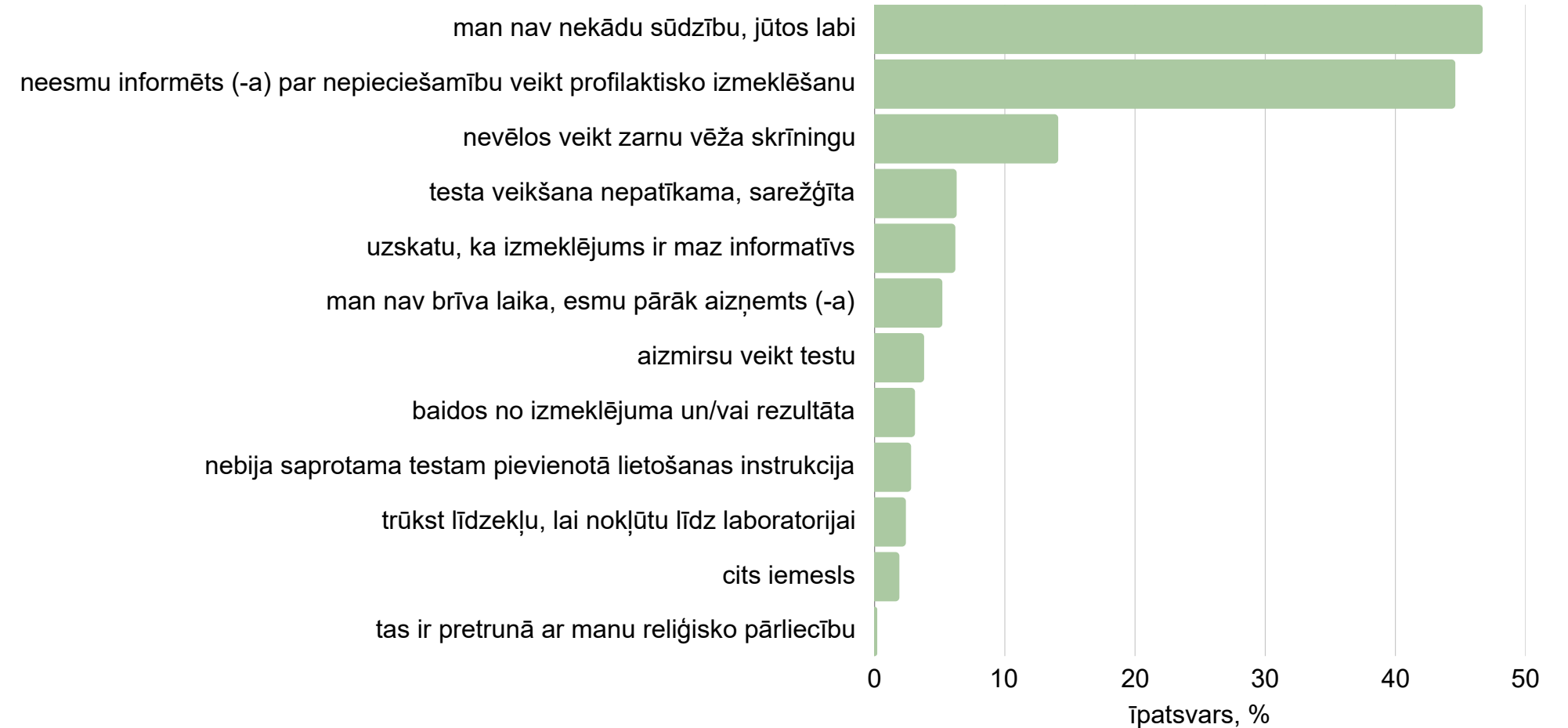
Zarnu vēža skrīnings

Zarnu vēža skrīninga aptveres rādītāji*

*NVD publicētie dati

Zarnu vēža skrīninga neveikšanas iemesli**

**SPKC Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums (2024)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Prostatas vēža skrīnings

Vīrieši vecumā no 50-74

Reizi 2 gados

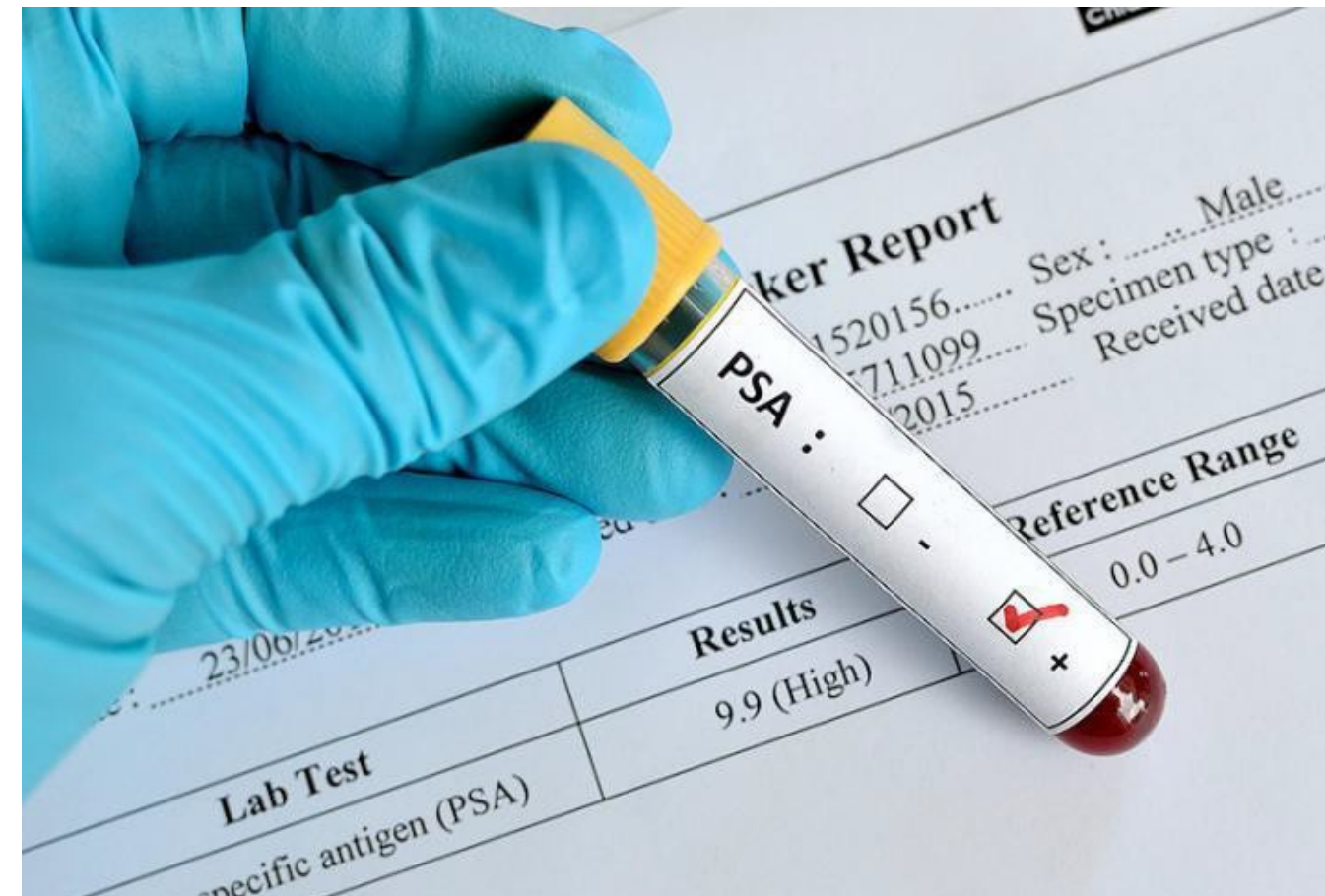
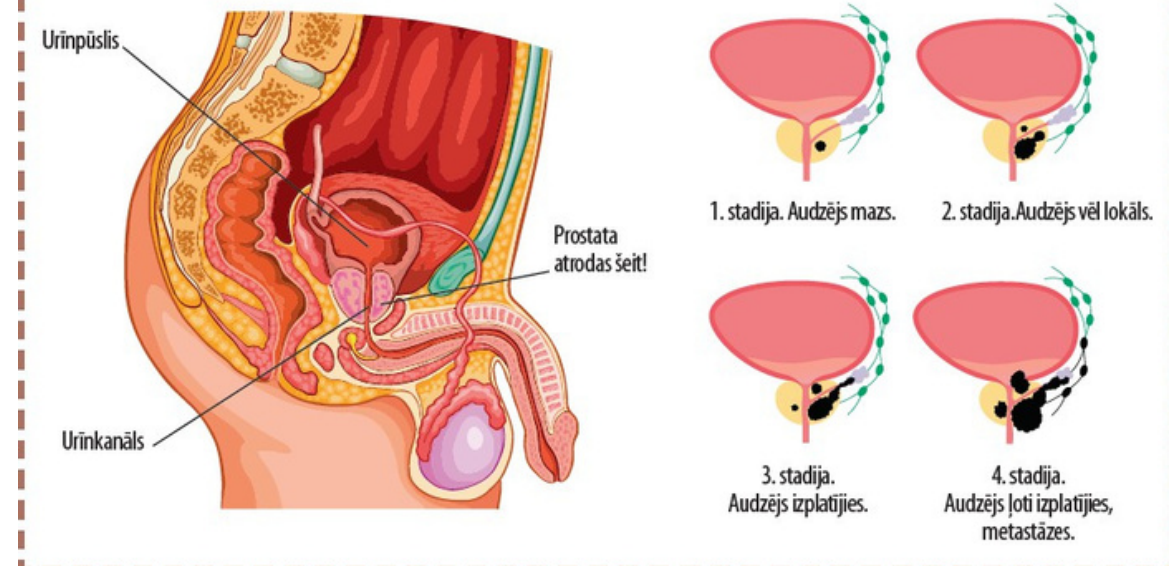
Organizē ģimenes ārsts

Saņem nosūtījumu
asinsanalīzēm PSA
noteikšanai

Ja nav izmaiņu, gaida
nākamo uzaicinājumu

Ja ir izmaiņas, tad nosūta
konsultācijai pie urologa

Prostatas vēža 4 stadijas

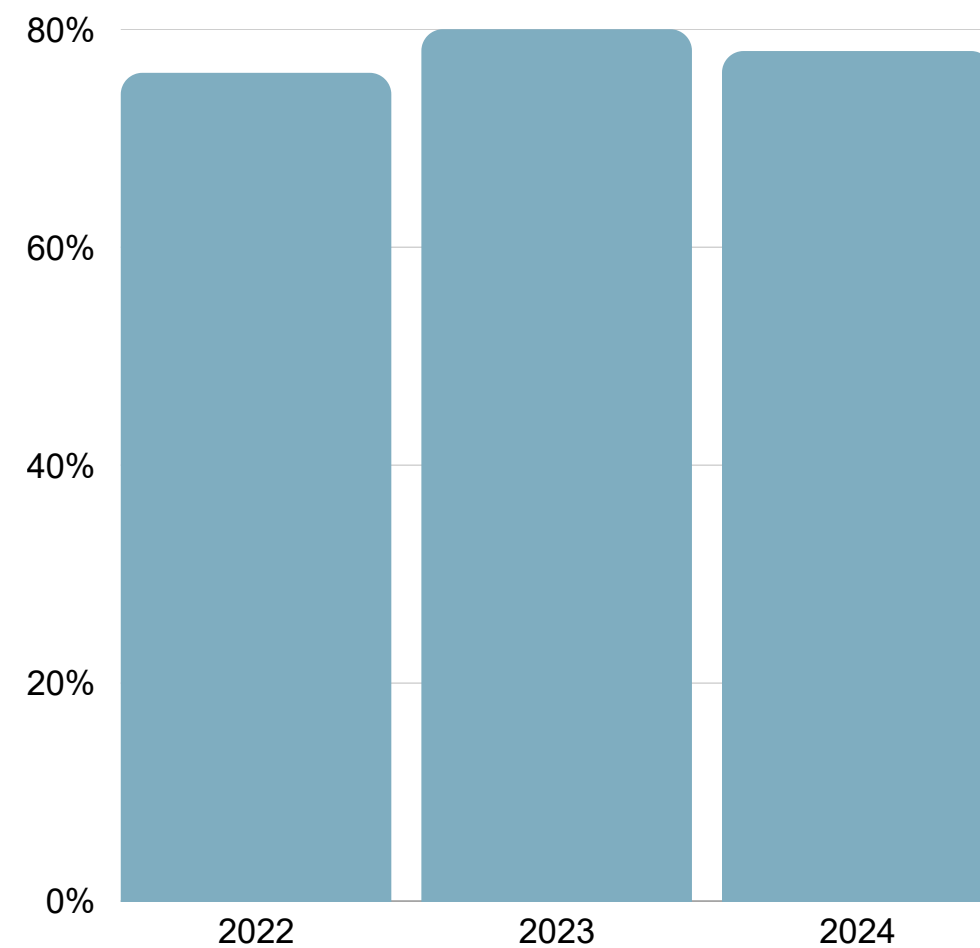

Slimību profilakses un
kontroles centrs

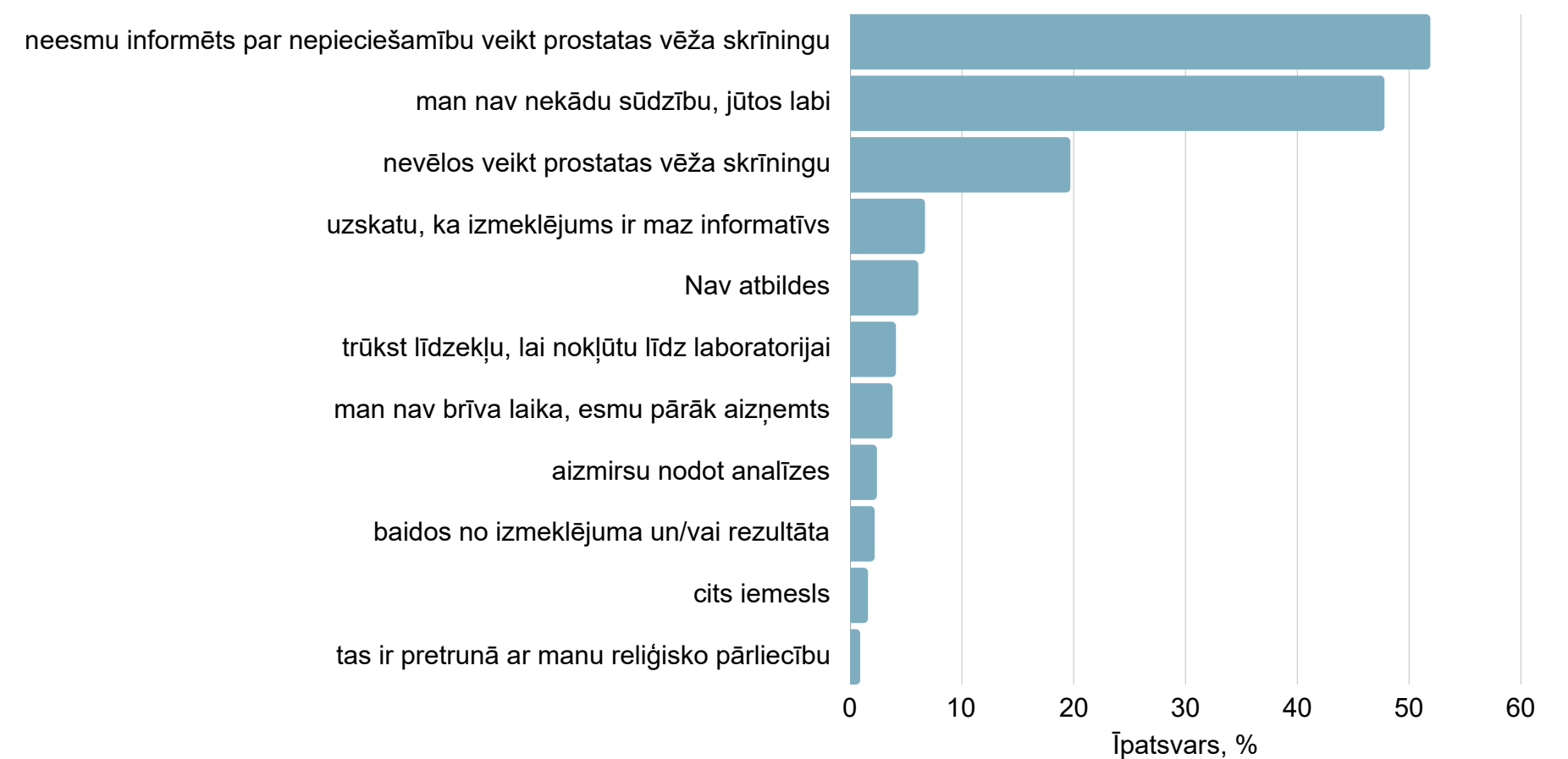
Prostatas vēža skrīnings

Prostatas vēža skrīninga aptveres
rādītāji*

*NVD publicētie dati

Prostatas vēža skrīninga neveikšanas
iemesli**

**SPKC Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījums (2024)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Kāpēc svarīgi veikt vēža skrīningu?

Krūts, dzemdes kakla, prostatas un zarnu vēzis agrīnās slimības stadijās cilvēkam visbiežāk neizraisa nekādas sūdzības vai simptomus, tāpēc bieži vien tās nevar laikus atklāt.

Profilaktiskās pārbaudes ir valsts apmaksātas, un to veikšana sniedz iespēju regulāri uzraudzīt veselības stāvokli un laikus atklāt izmaiņas, tādējādi nepieciešamības gadījumā pēc iespējas ātrāk uzsākt ārstēšanu, lai sasniegtu labākus ārstēšanas rezultātus.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Vēža skrīninga veikšanas barjeras

Sociālās barjeras

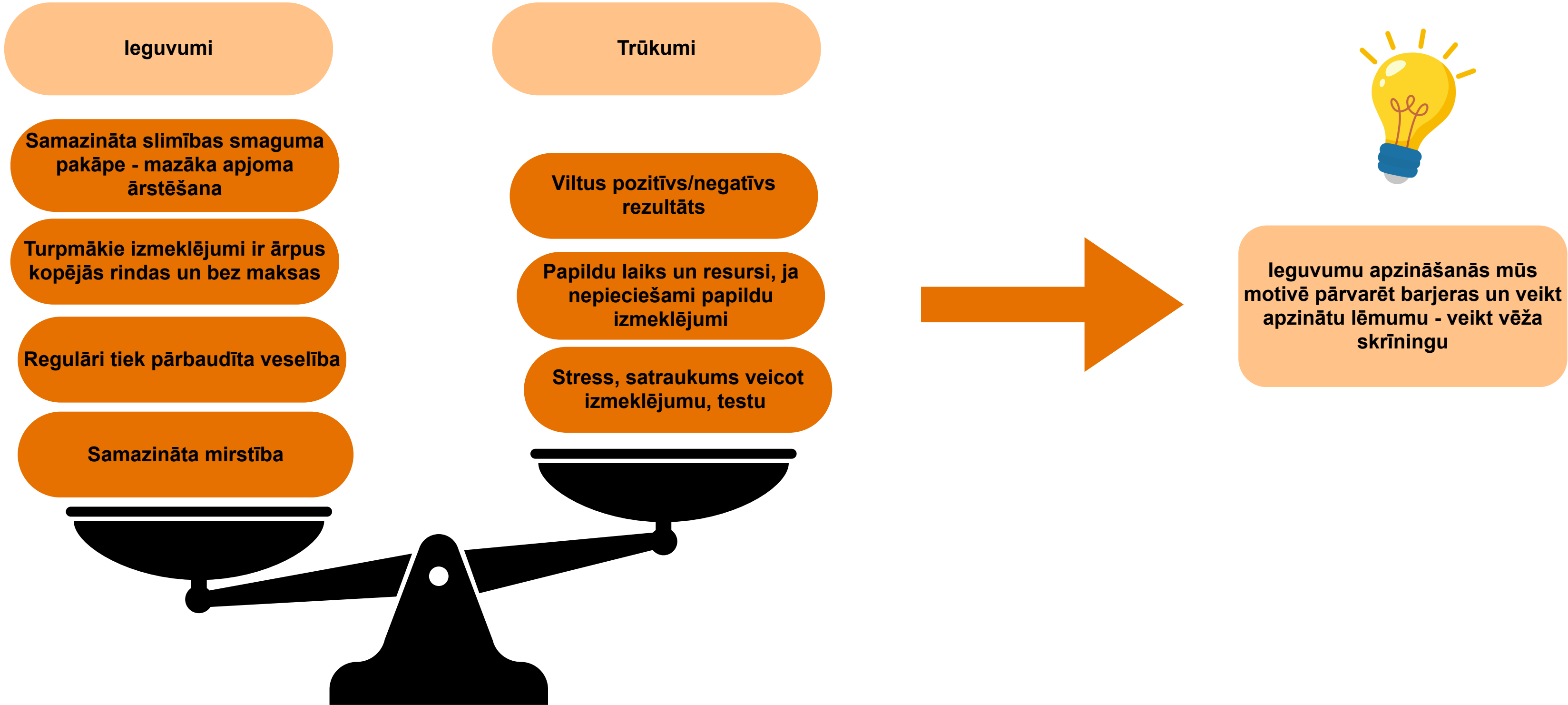
- Sabiedrības uzskati, vai veselība sabiedrībā kopumā ir vērtība
- Stigmatizācija, cilvēka dzīvesveids vainīgs pie diagnozes

Personiskās barjeras

- Bailes no izmeklējuma un/vai rezultāta
- Motivācijas trūkums
- Personiskās pārliecības (vēzis mani neskars, reliģiskie uzskati)
- Negatīva pieredze veselības aprūpes iestādēs
- Sociāli ekonomiskās barjeras – zemāks izglītības un ienākumu līmenis

Veselības aprūpes sistēmas barjeras

- Pakalpojumu apmaksa, šaubas vai ārstēšana būs bezmaksas
- Attieksme no pakalpojuma sniedzējiem (cieņpilna attieksme, komunikācijas prasmes, sensitīva informācija)
- Organizatoriski aspekti

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pirmo gadu novērota mirstības mazināšanās no krūts vēža

Savlaicīga krūts vēža atklāšana un ārstēšana veicina mirstības samazināšanos, un 2024. gadā Latvijā šī pozitīvā tendence tika novērota pirmo reizi – konstatēts būtisks mirstības rādītāju samazinājums.

Analizējot 2024. gadā atklātos 624 krūts vēža gadījumus (sievietēm vecumā no 50 līdz 69 gadiem) un šo sieviešu krūts vēža skrīninga vēsturi*, secināms, ka:

- No 624 pirmreizēji atklātajiem krūts vēža gadījumiem sievietēm vecumā 50–69 gadi 308 gadījumi (49,4 %) tika atklāti 180 dienu laikā pēc skrīninga mamogrāfijas**. Tātad gandrīz puse gadījumu mērķgrupā tika atklāti pateicoties valsts organizētajam vēža skrīningam (jeb ¼ no visiem gadījumiem).
- Sievietēm, kurām vēzi atklāja skrīninga ietvaros, vairāk nekā 80 % gadījumu tas tika konstatēts agrīnā stadijā (1. un 2. stadija). Atsevišķās vecuma grupās, piemēram, 60–64 gadi, agrīni atklāto gadījumu īpatsvars skrīninga ietvaros sasniedza pat 91,8 %.

* SPKC veicis pieejamo datu analīzi, ņemot vērā Vēža pacienta kartes jeb vēža reģistra datus par 2024. gadā sievietēm reģistrētajiem krūts vēža gadījumiem un šo sieviešu krūts vēža skrīninga vēsturi, kas vēža reģistrā iekļauta no Nacionālā veselības dienesta Vadības informācijas sistēmas par valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.
** atspoguļotajā datu analīzē pieņemts, ka gadījumi, kuri konstatēti 180 dienu laikā pēc skrīninga mamogrāfijas, visticamāk atklāti skrīninga ietvaros. Nav analizēti konkrētie skrīninga rezultāti un turpmākie izmeklējumi.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Cilvēka papilomas vīruss (CPV)

CPV ir vīruss, kas inficē ādas un gļotādu dziļākos slāņus.

Visbiežāk inficēšanās ar CPV notiek dzimumkontakta laikā.

8 no 10 seksuāli aktīviem cilvēkiem ir inficēti ar CPV

Inficēšanās risku iespējams mazināt, lietojot prezervatīvu, taču tas pasargā tikai daļēji, jo vīruss tiek nodots tālāk saskaroties ne tikai ar gļotādām, bet arī ar ārējo dzimumorgānu ādu

Ir sastopami vairāk nekā 150 CPV veidi jeb tipi.

zema riska tipi

rada labdabīgus ādas
un gļotādu veidojumus,
piemēram, kārpas.

augsta riska tipi

var veicināt:

- dzemdes kakla, maksts, vulvas vēža attīstību sievietēm,
- dzimumlocekļa vēža attīstību vīriešiem,
- anālā kanāla, mutes un rīkles vēža attīstību gan sievietēm, gan vīriešiem

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Valsts apmaksāta vakcinācija pret CPV

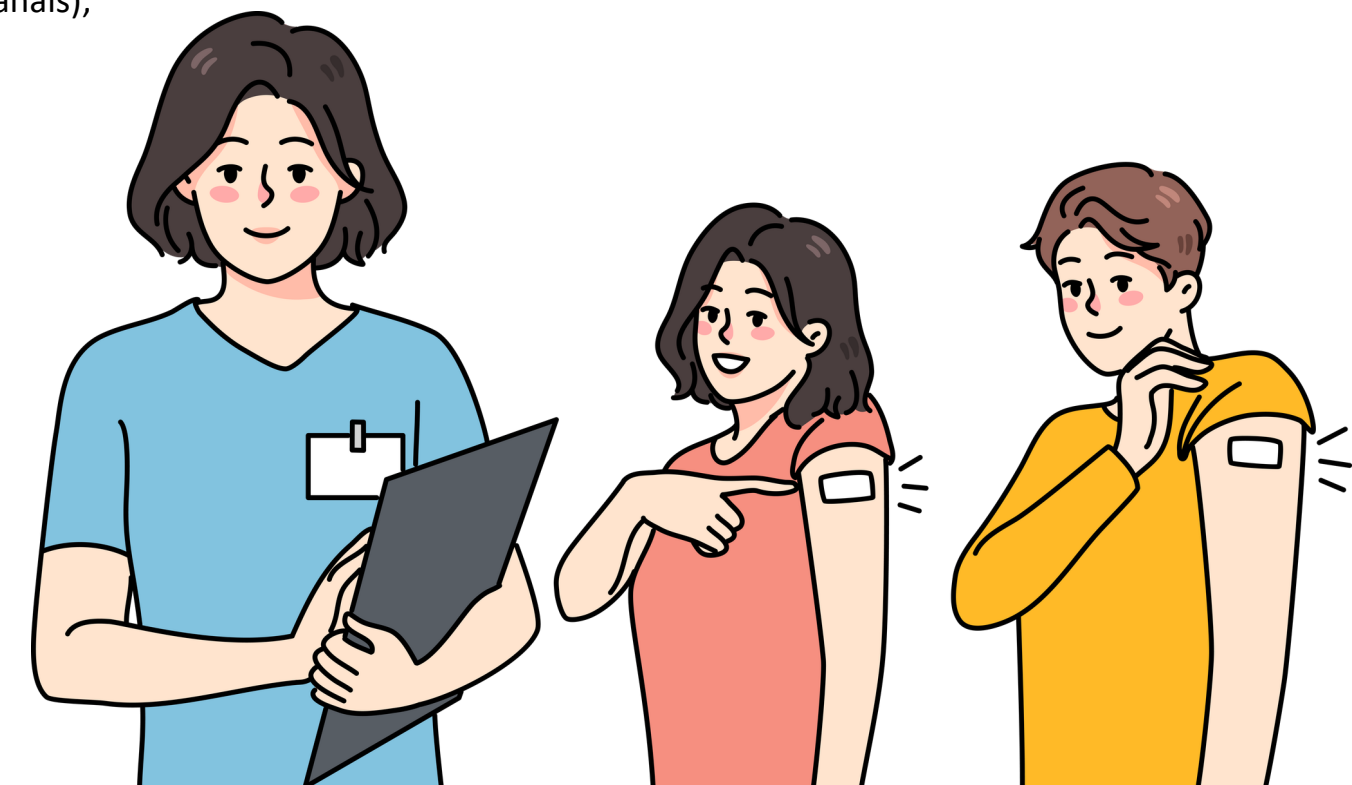
Visefektīvāk no inficēšanās ar biežākajiem CPV tiem pasargā tikai vakcīna.

Šobrīd valsts apmaksātā vakcinācija tiek veikta, izmantojot 9-valento jeb 9 tipu vakcīnu, kas pasargā no deviņiem biežāk sastopamajiem augsta riska CPV tiem

Kam pienākas valsts apmaksāta vakcinācija?

- Meitenēm un zēniem vecumā no 12 līdz 17 gadiem;
- Paaugstinātam riskam pakļautiem iedzīvotājiem:
  - sievietes no 18 līdz 55 gadiem ar dzemdes kakla adenokarcinomu in situ (AIS) un pirms vai pēc dzemdes kakla vidējas/smagas pakāpes displāzijas (HSIL) ķirurģiskas ārstēšanas;
  - sievietes no 18 līdz 45 gadiem ar priekšvēža izmaiņām - CIN 2/3 (dzemdes kakls), VaIN 2/3 (maksts), VIN 2/3 (vulva) un AIN 2/3 (anālais kanāls);
  - sievietes un vīrieši no 18 līdz 45 gadiem ar imūnsupresiju bez HIV infekcijas;
  - sievietes un vīrieši no 18 līdz 45 gadiem ar HIV infekciju;
- sievietēm un vīriešiem 25 gadu vecumā;
- sievietēm un vīriešiem vecumā no 18 līdz 24 gadiem (ieskaitot).

Par vakcinācijas iespējām jāvēršās pie sava ģimenes ārsta.

Ieteikumi darba devējiem, kā atbalstīt/veicināt darbinieku iesaisti vēža skrīningā

Darbinieku informēšana:

- Digitāls vai fizisks "**Veselības stūrītis**", kurā izvietota informācija, informatīvi materiāli, resursi utml.
- **Atgādinājumi**: kopīgs e-pasts vai ziņa kopējā komunikācijas kanālā ar aicinājumu veikt profilaktiskās pārbaudes
- **Pieredzes stāstu** popularizēšana, izplatīšana: kāds uzņēmuma darbinieks ir gatavs publiski dalīties ar savu pozitīvo pieredzi, kas iedrošinātu citus vai arī SPKC veidoto pieredzes stāstu izplatīšana
- **Tematiskās dienas, veselības mēneši**: aktualizējiet vēža skrīningu atbilstoši starptautiskajām tematiskajām dienām un/vai mēnešiem izvietojot vizuālos materiālus (piemēram, 4. februāris - Pasaules pretvēža diena, oktobris - krūts veselības mēnesis vai novembris - vīriešu veselības mēnesis).

Brīvs laiks pārbaužu veikšanai:

- "**Laiks veselībai**": paredziet darbiniekiem iespēju jautāt brīvu laiku, lai veiktu valsts apmaksātu vēža skrīningu.
- **Elastīgs darba laiks**: veiciniet kultūru, kurā vizīte pie ārsta ir atbildīga rīcība

Šādi darba devēji var atbalstīt un informēt savus darbiniekus par onkoloģisko slimību risku, jo ar vēža skrīningu ir iespējams atklāt pirmsvēža stadijas (dzemdes kakla un zarnu vēzim) un daudzos gadījumos tās veiksmīgi izārstēt, saglabājot cilvēka darbaspējas un novēršot ilgstošu darba nespēju.

Atbalstot darbiniekus, darba devēji ne tikai izrādītu reālas rūpes par darbinieku veselību, bet arī mazinātu slogu valsts budžetam un samazinātu darbaspēka izmaksas.

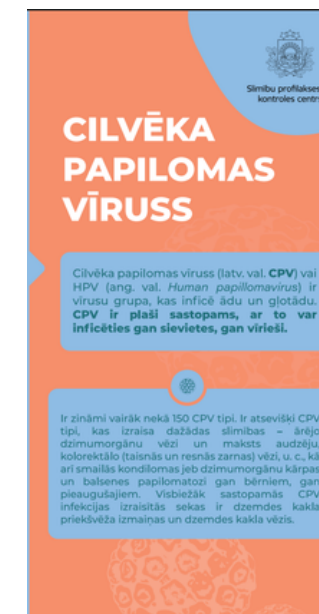
Tas ir ieguldījums uzņēmuma nākotnē, palielinot darbinieku lojalitāti, produktivitāti un samazinot riskus, kas saistīti ar ilgtermiņa veselības problēmām.

Noderīgi resursi

Informatīvi materiāli

Drukātā formātā

Slimību profilakses un kontroles centrs

Aktuāli

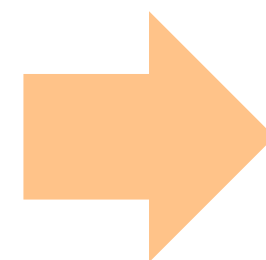
- Akūtu augšējo elpceļu infekciju profilakse
- Gripa
- Valsts apmaksāta gripas vakcinācija
- Covid-19
- Garais klepus
- Informācija par difteriju

Dzīvo veselīgi

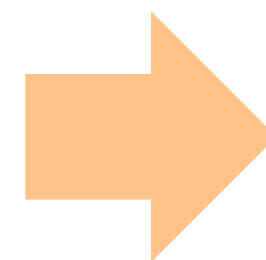
- Vēža skrīnings
- Klasi sirdi!
- HIV profilakses punkti
- [Informatīvi materiāli](#)
- Cilvēka papilomas vīruss
- Ceļotājiem

Informācija

- Veselības statistikas datubāze
- SSK-10
- Statistikas un pētījumu datu vizualizācijas
- Vakcinu pasūtīšana profesionāļiem
- Ērču encefalīts
- Palīdzības tālrunis atkarību jautājumos

Informatīvi izdevumi

Pasūtīt materiālus

Noderīgi resursi

Informatīvi materiāli

Elektroniski

VĒŽA SKRĪNINGA KALENĀRS

Vēža skrīnings ir pārbaude, kuras mērķis ir atklāt pirmsvēža slimības vai krūts, dzemdes kakla, prostatas, zarnu vēzi agrīnā slimības stadijā cilvēkiem, kuri joprojām ir veselīgi un kuriem nav sūdzību vai slimību radīto simptomu.

Latvijā valsts apmaksā 4 vēža veidu skrīningus.

Sievietes	Zarnu vēzis	Krūts vēzis	Dzemdes kakla vēzis
Kādā vecumā jāveic?	50-74 gadi	50-70 gadi	25-70 gadi
Cik bieži jāveic?	Reizi 2 gados	Reizi 2 gados	Reizi 3 gados*
Izmeklējuma veids	Sīļģto asins izmeklējuma metode	Mammogrāfija	Ultraskaņa no dzemdes kakla
Kur jāveic izmeklējums?	Mājas veicams tests	Mammogrāfijas kabinetā	Pie ginekologa
Kā saņemt nosūtījumu?	Pie ģimenes ārsta	Mājas veicams tests	Valsts nosūta uz deklarēto adresi vai e-adresi

Vīrieši	Zarnu vēzis	Prostatas vēzis
Kādā vecumā jāveic?	50-74 gadi	50-75 gadi 45-50 gadi **
Cik bieži jāveic?	Reizi 2 gados	Reizi 2 gados
Izmeklējuma veids	Sīļģto asins izmeklējuma metode	Asins analīzes
Kur jāveic izmeklējums?	Mājas veicams tests	Laboratorijā
Kā saņemt nosūtījumu?	Pie ģimenes ārsta	Pie ģimenes ārsta

* no 2025. gada 30. jūnija sievietēm no 50 gadu vecuma zarnu vēža skrīningu tiks nosūtīts vienu reizi 5 gados.

** gadījumā, ja pēdējā prostatas vēža skrīninga izmeklējums ir bijis bez maksas.

Vai skrīninga izmeklējums ir bez maksas. Ja dzemdes kakla vēža skrīningu tiek veikta pie maksas ginekologa, tad no valsts budžeta tiks apmaksāta tikai laboratorijas izmeklējums, bet par vīriņu skrīningu būs jāmaksā pakal. Tādā gadījumā parakstoties jānorāda, kā joprojām uzturēties valsts.

Ja jums ir sūdzības, negaidiet uzaicinājumu – dodieties pie ārsta pēc iespējas ātrāk!

Pielikta informācija: <https://www.spkc.gov.lv/veza-skrininga>

VAKCINĀCIJA PRET CILVĒKA PAPILOMAS VĪRUSA (CPV) INFEKCIJU

Cilvēka papilomas vīruss (CPV) ir vīruss, kas inficē ādu un gļotādu. CPV tiek pārnests tieša kontakta laikā caur ādu vai gļotādu, tai skaitā dzimumkontakta (gan vagināla, gan anālā, gan orāla) laikā.

8 no 10 seksuāli aktīviem cilvēkiem ir inficēti ar CPV.

Vakcinācija pret CPV infekciju var pasargāt pret vīrusa izraisītām slimībām: Kārpus un papilomas, Mutes un rīkles vēzi, Anālās atveres vēzi, Dzemdes kakla vēzi, Matas un vulvas vēzi, Dzimumlocekļa vēzi.

VALSTS APMAKSĀTA VAKCINĀCIJA PIEEJAMA IEDZIVOTĀJIEM, KURI ĪPĒRIKŠ NAV VAKCINĒTI PRIORITĀRĀ SECĪBĀ ATBILSTOŠI VAKCĪNU PIEEJAMĪBAI:

1. Meitenēm un zēniem 12-17 gadi
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

2. Sievietēm ar dzemdes kakla adenokarcinomu in situ (AIS) un pirmo vai pēc dzemdes kakla vēža/īemas pakļiptes ārstēšanas (HSIL) ķirurģiskas ārstēšanas 18-55 gadi
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

3. Sievietēm ar priekšvēža izmaiņām - CIN 2/3 (dzemdes kakls), VIN 2/3 (maksts), VIN 2/3 (vulva) un AIN 2/3 (anālās kanāls) 18-45 gadi
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

4. Sievietēm un vīriešiem ar imūnsupresiju bez HIV infekcijas 18-45 gadi
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

5. Sievietēm un vīriešiem ar HIV infekciju 18-45 gadi
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

6. Sievietēm un vīriešiem 18-24 gadi (ieskaitot)
Ar vismaz 6 mēnešu intervālu
1. deva 2. deva

Pārējiem iedzīvotājiem tā ir pieejama kā maksas pakalpojums.

VAKCINĀCIJAI PRET CPV VAR PIETIKTIES PIE SAVĀ ĢIMENES ĀRSTA!

VAKCĪNA IR PĀRBAUDĪTA, DROŠA UN EFEKTĪVA LIETOŠANA!

Vairāk info:
www.spkc.gov.lv/cilveka-papilomas-virus

ZARNU VĒŽA PROFILAKTISKAIS TESTS - TAVAI VESELĪBAI UN SIRDSDMIERAM!

ZARNU VĒŽA PROFILAKTISKAIS TESTS 50-74 GADU VECUMĀ

Iedzīvotājiem no 50 līdz 74 gadiem reizi divos gados tas ir valsts apmaksāts.

Kāpēc profilaktisko testu ir svarīgi veikt regulāri – ik pēc diviem gadiem?

Pazīst lakus atklāt zarnu trakta slimības, tajā skaitā – zarnu vēzi.

Vidējais – 94% gadījumu – zarnu vēža atklāj pēc 50 gadu vecuma.

Atceries – agrīni atklāts – vieglāk ārstējams!

Testu veicī veicams mājās apstākļos. Pirms testa nav nepieciešams ievērot diētu.

Testa veikšanas soli

Testa komplektu jāatdod ģimenes ārstam.

Mājās izpildī testi atbilstoši instrukcijai, rezultātu testa komplektā ģimenes ārsta parakstā vīrusu darba darbu laikā.

Laboratorijā noteiks, vai testā ir radās sāpīgas vietas.

Testa rezultātus

saņemi sev ērtā veidā – e-pastā, izdrukā vai pie ģimenes ārsta.

Negatīvs testa rezultāts

Tas nozīmē, ka parauga netika atzīstas vietas, kurās būtu jābūt zarnu vēža pazīmēm.

Positīvs testa rezultāts

Tas nozīmē, ka parauga tika atzīstas vietas, kurās būtu jābūt zarnu vēža pazīmēm. Tas ir jāpārbauda zarnu vēža, bet gan tā, ka ir nepieciešami papildu izmeklējumi!

Tuvākajā laikā sazinies ar savu ģimenes ārstu. Ārsts izvēlēsies turpmāko izmeklējumu gaitu.

Valsts apmaksā lūngu un zarnu trakta izmeklējumu. Diagnostikas metodēm nepieciešami izmeklējumi būs valsts apmaksāti, ja vēdi "Zāģu kordā" atbilstoši jeb pārbaudēti kardiāli.

www.spkc.gov.lv

Valsts apmaksātas dzemdes kakla vēža pārbaudes jeb skrīninga ceļš

1. Saņēmi uzaicinājuma vēstuli
Uzaicinājumu nosūta sievietēm no 25 gadu vecumā.
No 25 gadu vecuma reizi 3 gados.
No 30 gadu vecuma reizi 5 gados.

2. Pieraksties uz izmeklējumu
www.rindapiearsta.lv
Izvēlies ārstniecības iestādi vai ginekologu, kuri sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus.

3. Veic izmeklējumu
Ārsts veiks apskati un paņems uztriepi.
Pārbaugs tiks nosūtīts uz laboratoriju pārbaudei.

4. Saņem rezultātus un pārrunā tos kopā ar ārstu
Vienojies ar ārstu, kā saņemi rezultātus.
Neinterpretē rezultātus pati!

Uzzini vairāk:
www.spkc.gov.lv

Valsts apmaksātas zarnu vēža pārbaudes jeb skrīninga ceļš

1. Jautā testu ģimenes ārstam
Sievietēm un vīriešiem 50 - 74 gadu vecumā.
Reizi 2 gados.

2. Mājās aizpildi testa komplektu
Ātri un vienkārši veicams.
Pārbaugs tiek paņemts no vienas vēdera izejas. Nav jāievēro diēta.

3. Nogādā testu ģimenes ārsta praksē
Pārbaugs tiek pārbaudīts laboratorijā.
Iepazīsties ar testa veikšanas instrukciju!

4. Saņem rezultātus un pārrunā tos kopā ar ārstu
Jautā ārstam, kā saņemi rezultātus.
Neinterpretē rezultātus pati!

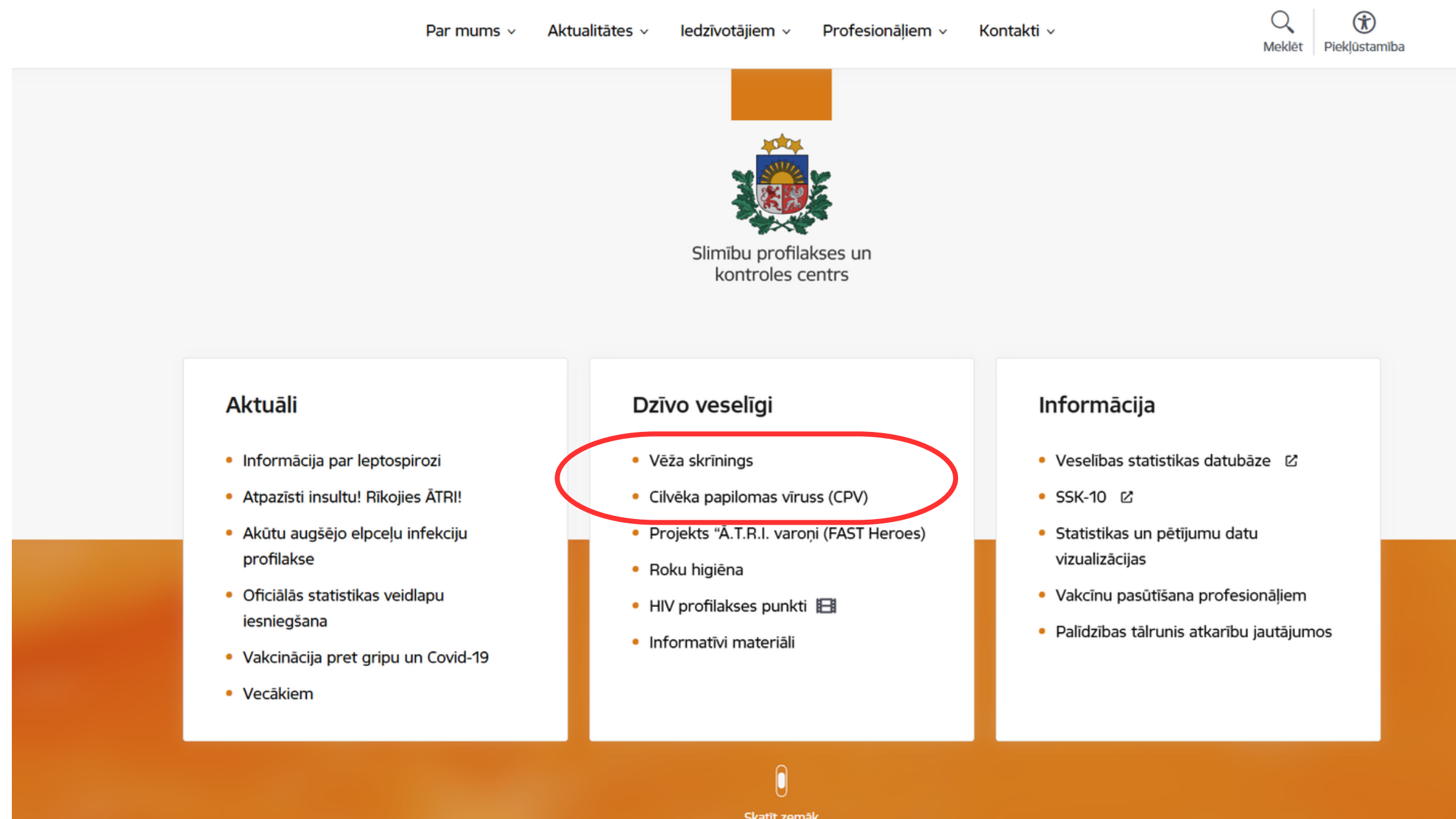
Uzzini vairāk:
www.spkc.gov.lv

Informatīvs materiāls mājaslapā www.stradavesels.lv

Informācijas apkopojums par svarīgāko, kas Tev jāzina par valsts apmaksātām vēža profilaktiskajām pārbaudēm jeb skrīningu

Noderīgi resursi

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Paldies!